

Datum: 04. listopadu 2022
Spis. zn: S-KHSSC 57791/2022
Č.j.: KHSSC 57791/2022

Datová schránka
EKO-VAK s.r.o.
Náměstí Komenského 412
263 01 DOBŘÍŠ

ROZHODNUTÍ

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze (dále také „KHS“) jako orgán ochrany veřejného zdraví místně příslušný dle § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a § 82 odst. 1 a přílohy č. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a věcně příslušný podle § 10 správního řádu a § 82 odst. 2 písm. a) zákona, na základě žádosti Obce Narysov, se sídlem Narysov čp. 76, 261 01 Příbram, IČ: 00662895, jako osoby podle § 3 odst. 2 zákona, která vlastní a provozuje veřejný vodovod v obci Narysov, o určení hygienického limitu pro výskyt látek v pitné vodě veřejného vodovodu v Narysově, které nejsou upraveny ve vyhlášce č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a rozsah a četnost kontroly pitné vody ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška 252“), doručené dne 31.10.2022 pod čj. KHSSC 57791/2022 prostřednictvím zplnomocněné osoby, společností EKO-VAK s.r.o, se sídlem Mírové náměstí 1866, 263 01 Dobříš, IČO: 24728756 na základě předložené plné moci ze dne 27.10.2022, rozhodla v řízení podle § 4 odst. 5 zákona takto:

Pro veřejný vodovod v obci Narysov, který je zásobován pitnou vodou z vlastních podzemních zdrojů pitné vody, se určuje hygienický limit pro ukazatel:

■ **metolachlor ESA- do max. 6 ug/l** za předpokladu, že hodnota mateřské látky S-metolachlor bude méně než 0,1 ug/l.

Odůvodnění:

Orgán ochrany veřejného zdraví na základě oznámení Obce Narysov, se sídlem Narysov čp. 76, 261 01 Příbram, IČO: 00662895, jako vlastníka vodovodu pro veřejnou potřebu, který je nositelem práv a povinností provozovatele vodovodu pro veřejnou potřebu a osoby podle § 3 odst. 2 zákona, doručeného dne 31.10.2022 prostřednictvím zplnomocněné osoby, společností EKO-VAK s.r.o, se sídlem Mírové náměstí 1866, 263 01 Dobříš, IČO: 24728756 na základě předložené plné moci ze dne 27.10.2022, k zjištěnému výskytu látky metolachlor ESA v pitné vodě diskutovaného vodovodu, stanovuje jeho limitní hodnotu. Uvedená látka je hodnocena jako nerelevantní metabolit pesticidní látky S-metolachlor, jehož limitní hodnota není uvedena v platném právním předpise pro pitnou vodu, proto vznikla potřeba jejich limitní hodnotu tímto rozhodnutím stanovit.

Veřejný vodovod Narysov je zásobován upravenou pitnou vodou na vodárenské technologii na eliminaci dusičnanů na principu iontové výměny na chloridové bázi, která byla schválena orgánem ochrany veřejného zdraví dne 06.05.2009 pod čj. 1661-212/2009/Pb/Nov.

Zdrojem vody jsou 3 vzájemně propojené kopané studny, 5 m od objektu úpravní vody. Voda je čerpána ze sběrné studny do zděného objektu úpravní vody, kde je instalována vodárenská technologie na eliminaci dusičnanů. Jde o technologii iontové výměny a hygienickým zabezpečením upravené vody dezinfekcí (Savem). Úpravna vody je realizována pro automatický provoz s občasnou kontrolou řízený hladinovými sondami ve studni a tlakovým čidlem na tlakové nádobě, není vybavena řídicím systémem ani zařízením pro sledování vybraných provozních parametrů a přenosem vybraných údajů na dispečink. Regenerace filtru je prováděna řídicí jednotkou zajišťující vlastní ovládání ionexového filtru, sledování objemu proteklé vody, četnost regenerace filtru a přípravu roztoku. Upravená voda pro nadávkování dezinfekčního roztoku je vedena nerezovým výtlačným potrubím do vodovodní sítě v obci. V roce 2019 zajištěno zokruhování vodovodní sítě nově vybudovanými řady. Změny uvedeny v aktualizovaném provozním řádu z roku 2020.

Vodovodem je zásobováno cca 280 obyvatel. Spotřeba vody činí 36 000 m³/rok (20 – 40 m³/den - zimní, letní období). Významným odběratelem je pouze prodejna potravin.

Provozní řád vodovodu v obci Narysov byl schválen orgánem ochrany veřejného zdraví rozhodnutím ze dne 16.07.2020 pod čj. KHSSC 30882/2020 včetně posouzení rizik.

Monitorováním jakosti dodávané pitné vody veřejného vodovodu v obci Narysov za období let 2020 – 2022, kdy bylo provedeno celkem 6 rozborů na stanovení PL byly v odebraných vzorcích zjištěny hodnoty metolachloru ESA v množství < 0,02 µg/l - 0,089 µg/l se stoupající tendencí.

Ve vzorku pitné vody odebraném z vodovodu v srpnu 2022 (15.08.2022) byl zjištěn nález metolachloru ESA již v množství 0,122 µg/l. Tím byl překročen hygienický limit pro jednotlivé pesticidní látky stanovený v příloze č. 1 vyhlášky 252, který je 0,1 µg/l. Jedná se o nerelevantní metabolit pesticidní látky metolachlor ESA. Hodnota mateřské pesticidní látky, S-metolachlor, byla menší než 0,01 µg/l.

Pro uvedený nerelevantní metabolit není stanoven hygienický limit vyhláškou 252, pouze je doporučena limitní hodnota zveřejněna ministerstvem zdravotnictví ČR v seznamu posouzených nerelevantních metabolitů v pitné vodě, kam byl zařazen na základě analýzy zdravotních rizik Státního zdravotního ústavu (metolachlor ESA = 6 µg/l).

Na základě výše uvedeného KHS konstatuje, že pro metabolit pesticidní látky metolachlor ESA byly splněny podmínky stanovené v § 4 odst. 5 zákona. Bylo doloženo, že tato látka se vyskytuje v posuzované upravené vodě zásobující vodovod v Narysové v koncentraci, které jsou nižší než je určený hygienický limit stanovený na základě hodnocení zdravotních rizik a tudíž v koncentracích, které neohroží veřejné zdraví.

V rámci nápravných opatření zajistí provozovatel sledování jakosti pitné vody spolu s dalšími metabolity s rizikem jejich výskytu v rámci úplného rozboru. V případě zvýšení koncentrací této látky blížící se k limitní hodnotě stanovené orgánem ochrany veřejného zdraví bude přistoupeno ke zvýšené kontrole kvality vody, dozoru okolí zdroje, šetření přesného zdroje látky nebo na základě konkrétních příkladů dojde k informování uživatelů okolních zemědělských pozemků či přípravě technických opatření k jejich eliminaci.

V případě zjištění nadlimitní hodnoty bude přistoupeno k nápravným opatřením směřujícím ke snížení jeho koncentrací na požadovanou úroveň pomocí vodárenské technologie nebo na základě

aktuálního hodnocení zdravotních rizik provozovatel zajistí řešení možnosti dalšího způsobu užití vody a věc projedná s příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví.

KHS upozorňuje, že dle § 4 odst. 5 zákona je provozovatel povinen kontrolovat dodržení hygienického limitu v četnosti stanovené prováděcím právním předpisem pro výskyt ostatních ukazatelů pitné vody skupiny pesticidních látek, tj. jako součást tzv. úplného rozboru (souvztažného rozboru) dle přílohy č. 5 vyhlášky 252.

Poučení o opravném prostředku:

Podle § 81 a násl. správního řádu účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává k Ministerstvu zdravotnictví prostřednictvím správního orgánu, který rozhodnutí vydal. Lhůta pro podání odvolání počíná běžet dnem následujícím po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí účastníku řízení. Dle § 17 odst. 3 a 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, je dokument doručen do datové schránky okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí oprávněná osoba, nejpozději však desátým dnem ode dne, kdy byl dokument do datové schránky dodán.

Ing. Luboš Mandík
vedoucí odd. hygieny obecné a komunální
pro okres Příbram

Rozdělovník:

Adresát DS
Ministerstvo zdravotnictví ČR, Palackého 4, 128 01 Praha DS
KHS Stč. kraje – HOK ÚP Příbram

Datum: 30. listopadu 2022
Spis. zn: S-KHSSC 58774/2022
Č.j.: KHSSC 58774/2022

Datová schránka
EKO-VAK s.r.o.
Mírové náměstí 1866
263 01 DOBŘÍŠ

O p a t ř e n í

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze jako orgán ochrany veřejného zdraví, místně příslušný dle § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a podle § 82 odst. 1 a přílohy č. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a věcně příslušný podle § 10 správního řádu a § 82 odst. 2 písm. a) zákona, na základě žádosti Obce Narysov, se sídlem Narysov čp. 76, 261 01 Příbram, IČ: 00662895, jako osoby podle § 3 odst. 2 zákona, doručené dne 31.10.2022 pod čj. KHSSC 58774/2022 prostřednictvím zplnomocněné osoby, společnosti EKO-VAK s.r.o, IČO:24728756, se sídlem Mírové náměstí 1866, 263 01 Dobříš, na základě předložené plné moci ze dne 27.10.2022 v řízení o určení mírnějšího hygienického limitu dle § 3a odst.1 a odst. 7 zákona

určuje

Obci Narysov, se sídlem Narysov čp. 76, 261 01 Příbram, IČ: 00662895, jako vlastníku vodovodu pro veřejnou potřebu v obci Narysov, který je nositelem práv a povinností provozovatele vodovodu a tím osoby podle § 3 odst. 2 zákona (dále jen „účastník řízení“)

mírnější hygienický limit

než byl stanoven orgánem ochrany veřejného zdraví rozhodnutím vydaným dne 05.11.2018 pod čj. KHSSC 56667/2018 pro ukazatel alachlor ESA ve vodovodu Narysov, neboť není uveden ve vyhlášce č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a rozsah a četnost kontroly pitné vody ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška 252“) a v souladu s ustanovením § 3a odst. 7 zákona

stanovuje

A.Maximální hodnotu 2,5 ug/l pro nerelevantní metabolit pesticidní látky alachlor ESA v pitné vodě dodávané veřejným vodovodem v obci Narysov, za předpokladu, že hodnota mateřské látky alachlor bude menší než 0,1 ug/l na omezenou dobu dobu 3 let – tj. nejdéle do 30.11.2025;

B. Zásobování pitnou vodou: daným systémem je zásobována obec Narysov s počtem 280 zásobovaných obyvatel a průměrnou spotřebou pitné vody 9 714 m³/rok, zásobována 1 prodejna potravin;

C. Schéma kontroly kvality pitné vody – minimální kontrola jakosti pitné vody spadá do 3. kategorie přílohy č. 4 k vyhlášce, tj. 3 krácené rozborů dle přílohy č. 5 vyhlášky 252 a 1 úplný rozbor dle přílohy č. 1 vyhlášky 252 v každém roce;

-po dobu mírnějšího hygienického limitu bude sledován ukazatel alachlor ESA s jeho mateřskou látkou alachlor v intervalu 2x v každém kalendářním roce, výsledky budou orgánu ochrany veřejného zdraví zasílány v elektronické podobě prostřednictvím odborně způsobilé laboratoře;

D. Nápravná opatření: do doby ukončení platnosti mírnějšího hygienického limitu bude realizována vodárenská technologie na eliminaci pesticidních látek;

Odůvodnění:

Účastník řízení, jako osoba podle § 3 odst. 2 zákona, požádal dne 31.10.2022 pod čj. KHSSC 58774/2022, ve smyslu § 3a odst. 1 věta první zákona, KHS o určení mírnějšího hygienického limitu pro ukazatel jakosti pitné vody, metabolit pesticidní látky – alachlor ESA do max. hodnoty 2,5 µg/l, a to na časově omezenou dobu 3 let, tj. do 30.11.2025. Žádost byla podána v souladu s požadavky § 3a odst. 7 písm. a),b),c),d).

Veřejný vodovod Narysov je zásobován upravenou pitnou vodou pomocí vodárenské technologie na eliminaci dusičnanů na principu iontové výměny na chloridové bázi, která byla schválena orgánem ochrany veřejného zdraví dne 06.05.2009 pod čj. 1661-212/2009/Pb/Nov.

Zdrojem vody jsou 3 vzájemně propojené kopané studny umístěné cca 5 m od objektu úpravny vody. Jedná se o zdrojovou kopanou studnu hlubokou cca 6 m, která je propojena se dvěma podzemními betonovými akumulacími nádržemi o objemu cca 10 m³. Voda je čerpána ze sběrné studny do zděného objektu úpravny vody, kde je instalována vodárenská technologie na eliminaci dusičnanů. Úpravna vody je realizována pro automatický provoz řízený hladinovými sondami ve studni a tlakovým čidlem na tlakové nádobě, není vybavena řídicím systémem ani zařízením pro sledování vybraných provozních parametrů a přenosem vybraných údajů na dispečink. Regenerace filtru je prováděna řídicí jednotkou zajišťující vlastní ovládání ionexového filtru, sledování objemu protéké vody, četnost regenerace filtru a přípravu roztoku. Upravená voda po nadávkování dezinfekčního roztoku je vedena nerezovým výtlačným potrubím přes tlakovou nádobu do vodovodní sítě v obci Narysov a osady Výfuk. V roce 2019 zajištěno zokruhování vodovodní sítě nově vybudovanými řady. Změny uvedeny v aktualizovaném provozním řádu z roku 2020. Zdroje pitné vody mají vyhlášené PHO I. a II. stupně (vnější a vnitřní část).

Vodovodem je zásobováno cca 280 obyvatel. Spotřeba vody činí 9 714 m³/rok (údaj z roku 2020). Významným odběratelem je pouze prodejna potravin.

Provozní řád vodovodu v obci Narysov byl schválen orgánem ochrany veřejného zdraví rozhodnutím ze dne 16.07.2020 pod čj. KHSSC 30882/2020 včetně posouzení rizik.

Kvalita pitné vody v letech 2020 až 2021 vykazovala koncentrace alachloru ESA, které nepřekročily hygienický limit 1,0 µg/l stanovený orgánem ochrany veřejného zdraví rozhodnutím ze dne 05.11.2018 pod čj. KHSSC 56667/2018. V roce 2022 byly ve vzorcích pitné vody ze dne 12.04.2022 a 15.08.2022 zjištěny hodnoty alachloru ESA 1,36 µg/l a opakovaně 1,52 µg/l, tedy nad hygienický limit stanovený orgánem ochrany veřejného zdraví.

V současné době Obec Narysov vybuďovala splaškovou kanalizaci a ČOV a musí pro rozšíření stávající úpravny vody o novou technologii pro snížení nežádoucích pesticidních látek v pitné vodě zajistit potřebné finanční prostředky. S ohledem na tuto situaci žádá o určení mírnějšího hygienického limitu proalachlor ESA.

V rámci tohoto řízení bylo účastníkem řízení doloženo autorizované hodnocení zdravotního rizika pro posuzovaný ukazatel nerelevantního metabolitu pesticidní látkyalachlor ESA, které bylo vypracované MUDr. Bohumilem Havlem, Větrná 9, 568 02 Svitavy, držitelem osvědčení o autorizaci k hodnocení zdravotních rizik expozice chemickým látkám v prostředí vydaného Státním zdravotním ústavem Praha pod č. 008/04 ve smyslu § 83e zákona 258 s platností do 05.04.2026. Hodnocení zdravotních rizik pro nerelevantní metabolitalachlor ESA z pitné vody do maximální hodnoty 2,5 ug/l na období 3 let bylo vypracované dne 25.10.2022 a obsahuje 17 stran.

Podkladem pro autorizované hodnocení zdravotního rizika byly výsledky rozborů vzorků pitné vody odebrané z vodovodu Narysov z let 2017 – 2022, kopie rozhodnutí o určení hygienického limitu proalachlor ESA (viz výše), určení hygienického limitu pro metazachlor ESA (červen 2021 do max. 5 ug/l) a rozhodnutí k prodloužení období pro určení mírnějšího hygienického limitu ukazatele acetochlor ESA v pitné vodě (max. 0,4 ug/l do listopadu 2024). Do hodnocení byl zohledněn i výsledek pro nerelevantní metabolit metolachlor ESA z 15.08.2022, u něhož byla překročena hodnota 0,1 ug/l pro jednotlivé pesticidní látky – 0,122 ug/l (hygienický limit 6 ug/l stanoven krajskou hygienickou stanicí rozhodnutím ze dne 04.11.2022 pod čj. KHSSC 57791/2022).

Vzhledem k současnému výskytu metabolitů dalších pesticidů ze stejné chemické skupiny chloracetanilidových herbicidů bylo nezbytné vyhodnotit i riziko kumulovaného účinku všech výše uváděných látek včetně výskytu nerelevantního metabolitu herbicidu acetochlor - acetochloru ESA.

Alachlor ESA je pesticidní látka zařazená jako nerelevantní metabolit mateřské pesticidní látky Alachlor. Pro nerelevantní metabolity není stanoven hygienický limit vyhláškou 252. Na základě analýzy zdravotních rizik státním zdravotním ústavem byly pro některé nerelevantní metabolity v pitné vodě, kam byl zařazen ialachlor ESA, stanoveny doporučené limitní hodnoty zveřejněné ministerstvem zdravotnictví ČR v seznamu posouzených nerelevantních metabolitů v pitné vodě. Proalachlor ESA byla stanovena doporučená hodnota 1 ug/l, která byla následně stanovena rozhodnutím krajské hygienické stanice jako NMH ve smyslu § 4 odst. 5 zákona 258 s tím, že hodnota mateřské pesticidní látkyalachlor nebude vyšší než 0,1 ug/l.

Ze závěru hodnocení zdravotních rizik zvýšených koncentracíalachloru ESA jako nerelevantního metabolitu pesticidní látkyalachlor v pitné vodě ve veřejném vodovodu Narysov vyplývá, že:

- **obsahalachloru ESA minimálně do průměrné koncentrace 2,5 ug/l nepředstavuje riziko nepříznivých zdravotních účinků pro zásobované obyvatel včetně citlivých skupin populace;**
- **v rámci hodnocení rizika byla zohledněna i možnost kumulativního účinku současné expozice látek ze stejné chemické skupiny chloracetanilidových herbicidů;**
- **určení mírnějšího hygienického limitualachloru ESA pro vodovod Narysov do hodnoty 2,5 ug/l s rezervou na straně bezpečnosti vylučuje možnost zdravotního rizika této látky v pitné vodě pro zásobované obyvatel;**

V rámci období mírnějšího hygienického limitu pro posuzovaný ukazatel bude provozovatel i nadále zajišťovat její monitoring na určených místech odběru v četnosti minimální kontroly

stanovené právním předpisem (příloha 4 vyhlášky 252) – tj. v rozsahu 3 krácených rozborů a 1 úplného rozboru (souvztažného vzorku pitné vody) v každém roce. Po dobu mírnějšího hygienického limitu bude sledován ukazatel alachlor ESA s jeho mateřskou látkou alachlor v intervalu 2x v každém kalendářním roce, výsledky budou orgánu ochrany veřejného zdraví zasílány v elektronické podobě prostřednictvím odborně způsobilé laboratoře;

V souladu s § 3a odst. 5 zákona bylo při vydání tohoto povolení dále přihlédnuto i k riziku ohrožení lidského zdraví, ke kterému by mohlo dojít přerušením dodávky pitné vody nebo omezením jejího používání v daném spotřebišti. Úplné přerušování dodávky pitné vody či její částečné omezení by znemožňovalo jakýkoli provoz v obci, což by mohlo vést naopak ke zhoršení podmínek v zásobování pitnou vodou a následně i k ohrožení zdraví obyvatel v této zásobované lokalitě.

Situace v zásobování pitnou vodou bude účastníkem řízení řešena rozšířením stávající vodárenské technologie o filtrační zařízení s náplní aktivního uhlí.

Před uplynutím doby, na kterou byl mírnější hygienický limit pro nerelevantní metabolit alachlor ESA - povolen, je účastník řízení povinen doložit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví, zda a v jakém rozsahu byla zjednána náprava, kterou orgán ochrany veřejného zdraví následně ověří.

Z hlediska zdravotního rizika lze považovat za opodstatněné povolit užívání pitné vody s obsahem nerelevantního metabolitu alachlor ESA do max. hodnoty 2,5 µg/l na omezenou dobu 3 let tj. do 30.11.2025.

Podle § 3a odst. 8 zákona je účastník řízení povinen neprodleně v přiměřeném rozsahu informovat o určení mírnějšího hygienického limitu a jeho podmínkách, odběratele a další osoby v obdobném postavení, kterých se opatření týká.

Poučení o opravném prostředku:

Podle § 3a) odst. 6 zákona není proti tomuto opatření opravný prostředek přípustný.

Ing. Luboš Mandík
vedoucí odd. hygieny obecné a komunální
pro okres Příbram

Rozdělovník:

Adresát DS
Ministerstvo zdravotnictví ČR, Palackého 4, 128 01 Praha DS
KHS Stč. kraje – HOK ÚP Příbram